

Sygn. akt VI ACa 720/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA Jolanta Pyżlak

Sędziowie: SA Agata Zając

SO del. Grzegorz Tyliński (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Olga Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2019 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy

z powództwa Syndyka masy upadłości (...) w W. w upadłości likwidacyjnej

przeciwko P. S.

przy udziale Prokuratora Okręgowego w Warszawie

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 27 lutego 2018 r., sygn. akt III C 135/17

I. oddala apelację,

I. zasądza od P. S. na rzecz Syndyka masy upadłości (...) w W. w upadłości likwidacyjnej kwotę 11 250 zł (jedenaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt **VI ACa 720/18**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 września 2016 r. Syndyk Masy Upadłościowej (...) w W. wniósł o zasądzenie od P. S. kwoty 2 764 743,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 2 244 630,17 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z zastrzeżeniem pozwanemu prawa do powoływania się w toku egzekucji zasądzonego od niego świadczenia pieniężnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w W., gm. W., pow. (...), woj. (...), obejmującej działkę ewidencyjną nr (...) z obrębu (...), dla której Sąd Rejonowy w W. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

W dniu 25 listopada 2016 r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt III Nc 308/16) uwzględniającym żądanie pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty P. S. wnosił o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2019 r. (sygn. akt III C 135/17) Sąd Okręgowy Warszawa – Praga Warszawie: 1) zasądził od P. S. na rzecz (...) w W. w upadłości likwidacyjnej kwotę 2 764 743,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 2 244 630,17 zł od dnia 14 września 2016 r. do dnia zapłaty, zastrzegając P. S. prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w W. prowadzi księgę wieczystą nr (...) – do oznaczonej w hipotece sumy pieniężnej w kwocie 3 522 000 zł; 2) zasądził od P. S. na rzecz (...) w W. w upadłości likwidacyjnej kwotę 15 017 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego oraz nakazał P. S., aby zapłacił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego (...) w W. kwotę 100 000 zł tytułem opłaty od pozwu, od której zwolniony został powód. Powyższe rozstrzygnięcie zapadło przy następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

W dniu 2 marca 2012 r. A. W. zawarła ze (...) w W. umowę pożyczki na kwotę 2 300 000 zł. W powyższej umowie A. W. zobowiązała się do spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami do 28 lutego 2017 r. Spłata pożyczki miała się odbywać w miesięcznych ratach płatnych, bez wezwania, w terminach i kwotach wskazanych w harmonogramie spłaty pożyczki, stanowiącym załącznik do podpisanej przez strony umowy (§ 3 umowy). Całkowita kwota do zapłaty została ustalona przez strony na 3 664 113,97 zł (§ 4 umowy). Jako zabezpieczenie spłaty pożyczki strony ustaliły wpis hipoteki do kwoty 3 450 000 zł na nieruchomości położonej w miejscowości Ł., przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...) (§ 9 umowy). W § 12 umowy strony zastrzegły prawo do wypowiedzenia przez wierzyciela umowy pożyczki z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia całej pożyczki wraz z odsetkami, w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków umowy, w tym nie zapłacenia w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległości w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania. W dniu 18 sierpnia 2014 r. P. S. złożył w formie aktu notarialnego oświadczenie o ustanowieniu, na zabudowanej nieruchomości położonej przy ul. (...) w W., gm. W., pow. (...), woj. (...), oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka gruntu o numerze ewidencyjnym (...), z obrębu (...), dla której Sąd Rejonowy w W. prowadzi księgę wieczystą nr (...), hipoteki do kwoty 3 522 000 zł na rzecz (...) w W., tytułem zabezpieczenia spłaty pożyczki nr (...) z 2 marca 2012 r. w kwocie 2 300 000 zł, odsetek od udzielonej pożyczki, odsetek kapitałowych, odsetek od należności przeterminowanych, odsetek za zwłokę, opłat sądowych od kwoty zobowiązania, kosztów odpisu orzeczenia ze stwierdzeniem wykonalności oraz kosztów postępowania egzekucyjnego do kwoty 1 174 000 zł. Na podstawie tego oświadczenia Sąd Rejonowy w W. 22 września 2014 r. wpisał w dziale IV księgi wieczystej nr (...) hipotekę umowną do wysokości 3.522000 zł.

Sąd I instancji ustalił również, iż postanowieniem z 5 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy (...) ogłosił upadłość (...) w W. z możliwością zawarcia układu. Postanowieniem z 19 marca 2015 r. ten Sąd zmienił sposób postępowania upadłościowego (...) w W. w ten sposób, że postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu zmienił na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego.

Umową z dnia 23 września 2015 r. P. S. sprzedał (...) spółce z o. o. w S. nieruchomość położoną w miejscowości Ł. przy ul. (...) za kwotę 3 900 000 zł.

Pismem datowanym na 14 marca 2016 r. Syndyk masy upadłości (...) w W. w upadłości likwidacyjnej wezwał A. W. do zapłaty zaległej kwoty 754 137,49 zł w terminie 14 dni od doręczenia wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki i postawienia całego zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności. Kolejnym pismem z dnia 6 czerwca 2016 r. Syndyk, wobec zaprzestania terminowej spłaty zobowiązania, wypowiedział A. W. umowę pożyczki nr (...) i wezwał do spłaty zaległego zadłużenia, pod rygorem postawienia całej niespłaconej części pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności. Wobec nieuregulowania przez A. W. należności, pismem z 25 lipca 2016 r. Syndyk wypowiedział P. S. wierzytelność hipoteczną stanowiącą zabezpieczenie tej umowy, równocześnie P. S. wezwany został do zapłaty całego zadłużenia w wysokości 2 734 076,56 zł w terminie 7 dni od doręczenia tego pisma. Wypowiedzenie zostało doręczone w dniu 2 sierpnia 2016 r. W dniu 14 września 2016 r. wymagalne zadłużenie A. W. względem (...) z tytułu umowy pożyczki wynosiło łącznie 2.764 824,92 zł.

W tak ustalonych okolicznościach faktycznych Sąd Okręgowy uznał zgłoszone powództwo za zasadne. W tym zakresie wskazano, iż Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka). Do powstania hipoteki niezbędny jest wpis do księgi wieczystej, który to wpis ma charakter konstytutywny (art. 67 ustawy). Właściciel nieruchomości niebędący dłużnikiem osobistym może, niezależnie od zarzutów, które mu przysługują osobiście przeciwko wierzycielowi hipotecznemu, podnosić zarzuty przysługujące dłużnikowi, oraz te, których dłużnik zrzekł się po ustanowieniu hipoteki (art. 73 ustawy). Ponadto, wierzyciel hipoteczny może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości obciążonej hipoteką, bez względu na ograniczenie odpowiedzialności dłużnika wynikające z prawa spadkowego (art. 74 ustawy), a zaspokojenie wierzyciela hipotecznego z nieruchomości następuje według przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym, chyba że z nieruchomości dłużnika jest prowadzona egzekucja przez administracyjny organ egzekucyjny (art. 75 ustawy o księgach wieczystych i hipotece). Powyższe unormowania oznaczają w ocenie Sądu I instancji, że odpowiedzialność dłużnika osobistego z tytułu zaciągniętego kredytu i odpowiedzialność dłużnika rzeczowego, którego nieruchomości została obciążona hipoteką dla zabezpieczenia udzielonego kredytu, jest odpowiedzialnością in solidum, z tym ograniczeniem, że egzekucja prowadzona w stosunku do dłużnika rzeczowego może być skierowana wyłącznie do obciążonej hipoteką nieruchomości. Powód wywodził swoje roszczenie z hipoteki na nieruchomości położonej przy ul. (...) w W., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), nie zaś na hipotece wskazanej jako zabezpieczenie kredytu w samej umowie, czyli na nieruchomości położonej w miejscowości Ł., przy ul. (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Z tej przyczyny zawarcie przez pozwanego 23 września 2015 r. umowy sprzedaży działki w Ł., a nawet wykreślenie hipoteki ciężającej na tej nieruchomości, pozostawały bez wpływu na zasadność roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie. Powód w toku procesu wykazał bowiem, ponad wszelką wątpliwość, iż pozwany nadal pozostaje właścicielem nieruchomości w W., obciążonej na jego rzecz hipoteką do kwoty 3 522 000 zł. Pozwany zresztą istnienia tej hipoteki nie podważał. P. S. w związku ze sprzedażą działki w Ł. mógł co najwyżej powoływać się na fakt dokonania spłaty zabezpieczanego kredytu, za pieniądze uzyskane z tej transakcji. Okoliczność taka nie została jednak przez niego w żaden sposób udowodniona. Z treści umowy sprzedaży z 23 września 2015 r. wynika, że cena za sprzedaż nieruchomości podzielona została na dwie transze – pierwsza uiszczona została jeszcze przed zawarciem rzeczowej umowy, drugą zaś kupujący zobowiązał się dokonać na rachunek bankowy P. S.. Pozwany w niniejszej sprawie nie przedstawił jednak żadnego dowodu wskazującego na to, że jakakolwiek część z sumy uzyskanej na podstawie tej transakcji, została przez pozwanego przeznaczona na spłatę zobowiązania wynikającego z umowy kredytu nr (...). Tym samym powód udowodnił zarówno wymagalność wierzytelności zabezpieczonej hipoteką, jak i jej wysokość. Przedstawił na tę okoliczność umowę kredytu i regulaminu kredytu, harmonogram należnych spłat rat kredytu oraz zestawienie rzeczywistych spłat dokonywanych przez dłużników. Powód udowodnił, że w związku z powstaniem zaległości w spłatach dokonał prawidłowego wezwania dłużniczki, a następnie skutecznego wypowiedzenia jej kredytu z zachowaniem terminu wypowiedzenia wynikającego z umowy. Pozwany w toku procesu nie przedstawił żadnego dowodu mogącego skutecznie podważyć zasadność dochodzonej pozwem kwoty. Powód wykazał zaś, że dokonał względem pozwanego skutecznego wypowiedzenia wierzytelności hipotecznej (art. 78 ust. 1 u. k. w. h.).

O odsetkach ustawowych rozstrzygnięto na podstawie art. 481 § 1 i 2 k. c. Wysokość odsetek kapitałowych, jak też odsetek za opóźnienie została ustalona przez strony w umowie pożyczki, której spłata była zabezpieczona hipoteką. Z uwagi na jedynie rzeczową odpowiedzialność pozwanego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 319 k. p. c., zastrzegł tę ograniczoną odpowiedzialność w wyroku, równocześnie wskazując konkretną sumę hipoteki do jakiej pozwany odpowiada.

Z kolei o kosztach procesu Sąd I instancji postanowił stosownie do wyniku procesu, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k. p. c. oraz na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano i pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego (...) w W. kwotę 100 000 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu, od której powód był zwolniony.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie wniósł pozwany P. S., zaskarżając go w całości i zarzucając: 1) naruszenie prawa materialnego: naruszenie art. 3 ust. 2 ustawy o (...) w związku z art. 75c prawa bankowego poprzez jego błędne zastosowanie i nie uznanie, że zawarta w tym przepisie procedura jest obowiązkowa w niniejszym stanie faktycznym; 2) naruszenie zasad współżycia społecznego, a w szczególności zasady lojalności w relacjach pomiędzy instytucją finansową, a osobą fizyczną; 3) naruszenie przepisów art. 1025 § 3 k. p. c poprzez uznanie iż hipoteka ustanowiona dla zabezpieczenia wierzytelności kredytowej banku zabezpiecza również odsetki za opóźnienie ustalonych w umowie według zmiennej stopy procentowej; 4) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy tj.: a) naruszenie art. 233 § 1 k. p. c. polegające na braku wszechstronnego rozważania zebranego materiału dowodowego, a w szczególności dokumentacji załączonej do pozwu, z której wynika, iż nie dopełniono obowiązków procedur wobec dłużnika osobistego, a wszelkie czynności wobec dłużnika hipotecznego były bezskuteczne wobec jego tymczasowego aresztowania; b) naruszenie art. 277 k, p. c. w zw. z art. 217 tego Kodeksu polegające na odmowie uwzględnienia wniosku dowodowego polegającego na przesłuchaniu dłużnika osobistego na okoliczności zgłoszone w piśmie procesowym. c) naruszenie art. 233 § 1 k. p. c. polegające na braku udowodnienia wysokości roszczenia poprzez błędne przyjęcie, iż księgi rachunkowe i wyciągi z ksiąg rachunkowych stanowią szczególny dowód na okoliczność wysokości dochodzonego roszczenia, podczas gdy stanowią one jedynie dokumenty prywatne. Podnosząc powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego postępowania w całości poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i pozostawienie temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej oraz o zasądzenie od strony przeciwnej kosztów postępowania, a w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie mogła zostać uwzględniona, albowiem podniesione w niej zarzuty okazały się być nietrafne.

Mając na uwadze, iż zarzut naruszenia prawa procesowego ma dalece węższy charakter, aniżeli zarzuty naruszenia prawa materialnego, w pierwszej kolejności ocenie poddane zostaną właśnie zarzuty naruszenia prawa materialnego. Apelujący zarzucał tu przede wszystkim naruszenie uregulowań zwartych w ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz ustawie – Prawo bankowe. Zwrócić tu należy uwagę, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2386 ze zm.) celem kas jest gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków, udzielanie im pożyczek i kredytów, przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych oraz wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. 2486). W myśl zaś ust. 2 tego artykułu do rozliczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe o bankowych rozliczeniach pieniężnych oraz przepisy ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych w zakresie świadczenia usług płatniczych. W takiej sytuacji istotnie do oceny relacji pomiędzy stronami odwołać należało się do treści art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2187 ze zm.). Zgodnie z ust. 1 tego uregulowania jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W myśl zaś ust. 2 w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Dalsze ustępy tego art. (3 – 5) określają zasady przeprowadzania restrukturyzacji zadłużenia kredytobiorcy. Powyższe uregulowanie zostało wprowadzone do obrotu z dniem 27 listopada 2015 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 2015 r. i zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1854) – a zatem już po zawarciu umowy pożyczki zabezpieczonej hipoteką, która udzielona została w dniu 2 marca 2012 r. Zgodnie jednak z art. 12 powyższej ustawy nowelizującej, banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo - kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosowywały swoją działalność do wymagań określonych w art. 75c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Z powyższych uregulowań wynika, iż powodowa (...) zobowiązana była stosować w relacjach z kredytobiorcami i pożyczkobiorcami uregulowania zawarte w art. 75c ustawy – Prawo bankowe począwszy od dnia 27 grudnia 2015 r. W tym zakresie zatem przyznać należy co do zasady rację

apelującemu, iż kierując do kredytobiorczyni A. W. wezwanie do zapłaty w dniu 25 kwietnia 2016 r. oraz w dniu 6 czerwca 2016 r. powodowa (...)powinna stosować uregulowania zawarte w art. 75c ustawy – Prawo bankowe.

Powyższe rozważania nie wskazują jednak, iż zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 3 ust. 2 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz art. 75 c ustawy – Prawo bankowe był jakkolwiek zasadny. Z materiału procesowego załączonego do apelacji wynika, iż powodowa (...)stosowała regulacje zawarte w art. 75c ustawy – Prawo bankowe także w relacji z A. W.. Jakkolwiek materiał ten zaofiarowany został dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, jednak zwrócić należało uwagę, iż również zarzuty dotyczące naruszenia art. 75c ustawy – Prawo bankowe nie były formułowane w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. Kwestię tę uznać należy w ocenie Sądu Apelacyjnego zatem za wyjaśnioną, zaś formułowany w tym zakresie przez apelującego zarzut należało uznać za niezasadny.

W dalszej kolejności apelujący zarzucał naruszenie zasad współzycia społecznego polegający na naruszeniu zasad lojalności w relacjach pomiędzy instytucją finansową, a osobą fizyczną. Z uzasadnienia tego zarzutu wnioskować należy, iż apelujący wiąże go z brakiem precyzyjnego wyliczenia dochodzonej kwoty, przy czym kilkudzaniowe uzasadnienie zarzutu w tym zakresie w istocie musi być uznane za lakoniczne i niewystarczające, w szczególności na tle zaofiarowanego przez powoda materiału dowodowego. Zwrócić należało uwagę, iż w postępowaniu pierwszoinstancyjnym powód przedstawił precyzyjne wyliczenie wysokości zadłużenia kredytobiorczyni (karta 128 akt sądowych). Wbrew zarzutom apelacyjnym wpłaty kredytobiorczyni na łączną kwotę 912 605,02 zł zostały uwzględnione i zaliczone przez Kasę na należne odsetki. Ponadto powód zaliczył kwotę 55 369,93 zł w poczet kapitału oraz wpłatę 1 172,15 zł w poczet odsetek karnych. Nie sposób zatem zorientować się, co dokładnie miał na myśli apelujący formułując zarzut o braku precyzyjnego wyliczenia kwoty dochodzonej przez powodową (...)– tym bardziej, iż nawet w uzasadnieniu tego zarzutu apelujący w ogóle nie odnosi się do przedstawionych przez powoda wyliczeń, a tym bardziej nie formułuje w tym zakresie jakichkolwiek dalej idących wątpliwości. Tym samym również ten zarzut nie mógł być uznany za trafny.

Podobnie za niezrozumiałą, a z pewnością przedwczesną należało ocenić zarzut naruszenia art. 1025 § 3 k. p. c. – pomijając tutaj nawet to, iż zarzut ten w istocie powinien być formułowany jako zarzut naruszenia prawa procesowego. Zgodnie z tym uregulowaniem w równym stopniu z należnością ulegają zaspokojeniu odsetki i koszty postępowania oraz przyznane przez komornika koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym; z pierwszeństwa równego należnościom kategorii czwartej i piątej korzystają wszystkie roszczenia o świadczenia uboczne objęte zabezpieczeniem na mocy odrębnych przepisów; roszczenia o świadczenia uboczne nieobjęte zabezpieczeniem zaspokajają się w kategorii dziesiątej, chyba że należność podlegałaby zaspokojeniu w kategorii wcześniejszej; to samo dotyczy roszczeń o świadczenia należne dożywotnikowi. Uregulowanie zawarte w art. 1025 k. p. c. aktualizuje się zatem dopiero na etapie postępowania egzekucyjnego, a zarzuty dotyczące jego naruszenia mogą być podnoszone w ramach zarzutów przeciwko planowi podziału, wnoszonym w trybie wskazanym w art. 1027 § 2 k. p. c. Nie wdając się w tym zakresie w dalsze rozważania zwrócić należało uwagę, iż nie tylko plan podziału nie został sporządzony, ale nie doszło nawet do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Być może w tym zakresie apelującemu chodziło o naruszenie art. 69 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 707 ze zm.), zgodnie z którym hipoteka zabezpiecza mieszczące się w sumie hipoteki roszczenia o odsetki oraz o przyznane koszty postępowania, jak również inne roszczenia o świadczenia uboczne, jeżeli zostały wymienione w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej. Z jednej strony wskazać należy, iż roszczenia o odsetki i koszty postępowania zabezpieczane są również przez hipotekę – do wysokości jej sumy. Z drugiej strony wskazywany przez apelującego problem o tyle nie istnieje, iż w oświadczeniu pozwanego o ustanowieniu hipoteki z dnia 18 sierpnia 2014 r. (§ 3) P. S. wyraźnie wskazał, iż ustanowiona hipoteka zabezpiecza zarówno spłatę pożyczki, jak odsetki od udzielonej pożyczki, odsetki kapitałowe, odsetki od należności przeterminowanych, odsetki za zwłokę, opłaty sądowe od kwoty zobowiązania, kosztów odpisu orzeczenia ze stwierdzeniem wykonalności oraz kosztów postępowanie egzekucyjnego do kwoty 1 174 000 zł. Tym samym zarówno odsetki, jak i opłaty sądowe zostały w ten sposób zabezpieczone. Jeżeli zatem podnoszony w apelacji zarzut zmierzał do tego, iż ustanowione zabezpieczenie

rzeczowe nie obejmowało odsetek (w realiach niniejszej sprawy wyłącznie te roszczenia uboczne są dochodzone przez powoda), zarzut ten należało uznać za chybiony.

Za niezasadne należało uznać również zarzuty naruszenia prawa procesowego. Co do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k. p. c. apelujący zmierza w istocie do zarzucenia, iż nie dopełniono stosownych procedur wobec dłużnika osobistego – tym samym zatem zarzut ten zawiera zbieżną argumentację z zarzutem naruszenia prawa materialnego – art. 3 ust. 2 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych w zw. z art. 75c ustawy – Prawo bankowe. Podobnie formułowany jest drugi z zarzutów naruszenia art. 233 § 1 k. p. c. – apelujący zarzuca błędne przyjęcie, iż księgi rachunkowe i wyciągi z ksiąg rachunkowych mogą stanowić dowód na okoliczność wysokości dochodzonego roszczenia podczas, gdy są to dokumenty prywatne. Kwestie te zostały już wyżej wyjaśnione. Dodatkowo zwrócić należało uwagę, iż z jednej strony dokument prywatny również może stanowić podstawę do dokonania stosownych ustaleń faktycznych (z zastrzeżeniem wynikającym z art. 245 k. p. c.), z drugiej zaś, iż pozwany do zamknięcia rozprawy w pierwszej instancji nie wdał się w tym zakresie w spór, a zatem Sąd Okręgowy uprawniony był do dokonania w tym zakresie ustaleń faktycznych również w związku z treścią art. 230 k. p. c. Obecnie zatem zarzut ten nie mógł być uznany za trafny. Co do zarzutu naruszenia art. 277 w zw. art. 217 k. p. c. to z przykrością ponownie zwrócić należy uwagę, iż nie sposób zorientować się o co dokładnie apelującemu chodzi – uregulowanie zawarte w art. 277 k. p. c., które naruszenie apelujący zarzuca dotyczy uprawnień świadka co do żądania zwrotu wydatków i utraconego wynagrodzenia w związku ze stawiennictwem w sądzie. Co do zasady zatem uchybienie temu przepisowi nie mogłoby mieć jakiegokolwiek wpływu na treść rozstrzygnięcia. Jeżeli jednak apelującemu chodzi tutaj o oddalenie wniosku dowodowego o przesłuchanie A. W. w charakterze świadka, to zwrócić należało uwagę, iż Sąd Okręgowy w ogóle nie rozpoznawał takiego wniosku, albowiem wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań A. W. w ogóle w niniejszym postępowaniu nie został złożony...

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanego P. S. jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 ze zm.).

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji.